

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1155

Vragen van het lid **Voortman** (GroenLinks) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de vergoeding van het exoskelet* (ingezonden 17 december 2015).

Nader antwoord van Minister **Schippers** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 8 februari 2017).

Vraag 1

Kent u het bericht dat een dwarslaesiepatiënt zijn robotpak niet meer terug wil geven?¹

Vraag 2

Deelt u de mening dat innovaties, zoals het exoskelet, mensen de mogelijkheid geven zoveel mogelijk zelfstandig te zijn, daarmee ook de mogelijkheden voor participatie vergroten, en dat deze innovatie van grote betekenis is?

Vraag 3

Wat is uw reactie op de crowdfundingactie die deze patiënt heeft moeten starten om gebruik te kunnen blijven maken van een exoskelet, en op die wijze zijn behandeling voort te zetten? Deelt u de mening dat, wanneer een dergelijke innovatie zoveel betekent voor iemands zelfstandigheid, ook gekeken moet worden of deze voor vergoeding in aanmerking komt?

Vraag 4

Deelt u de mening dat zoveel mogelijk ervaring met dergelijke innovaties moet worden opgedaan, zodat deze voor meer mensen beschikbaar kunnen komen?

Vraag 5

Deelt u voorts de mening dat twee weken in de thuissituatie het exoskelet kunnen gebruiken onvoldoende tijd en mogelijkheid geeft om de toepasbaarheid van het exoskelet aan te tonen? Zo ja, bent u bereid te kijken op welke wijze hulpmiddelen als het exoskelet breder beschikbaar kunnen worden gesteld?

¹ <http://www.omroepgelderland.nl/nieuws/2102935/Dwarslaesiepatiënt-Nijmegen-wil-robotpak-niet-teruggeven-en-zamelt-geld-in>
http://www.telegraaf.nl/binnenland/24883351/_Man_geeft_robotpak_niet_terug_.html

Vraag 6

Welke mogelijkheden voor financiering van nieuwe innovaties, zoals het exoskelet, zijn er? Zijn hierbij ook regelingen waar de betreffende patiënt uit de berichtgeving een beroep op zou kunnen doen?

Vraag 7

Bent u bereid te kijken op welke wijze innovaties als het exoskelet voor meer mensen beschikbaar kunnen komen, bijvoorbeeld door in het kader van het project van de Sint Maartenskliniek innovatiesubsidie beschikbaar te stellen?

Vraag 8

Welke maatregelen kunt en wilt u nemen om innovaties als het exoskelet voor meer patiënten en voor langere tijd beschikbaar te maken?

Vraag 9

Bent u bereid met zorgverzekeraars in overleg te treden over de vergoeding van innovaties, zoals het exoskelet?

Nader antwoord

Bij het beantwoorden¹ van de vragen van het Kamerlid Voortman (GL) over de vergoeding van het exoskelet, heb ik u toegezegd dat ik het Zorginstituut zou vragen om een verduidelijking binnen welke regeling (Zvw of Wmo) dit soort hulpmiddelen kunnen vallen. Op 30 november 2016 heeft het Zorginstituut zijn standpunt kenbaar gemaakt² en met deze brief kom ik aan de toezegging tegemoet.

Het Zorginstituut is van mening dat het bedoelde exoskelet tot het domein van de Zorgverzekeringswet (Zvw) behoort. Afhankelijk van het doel waarvoor het wordt ingezet kan het onder hulpmiddelenzorg en/of onder medisch-specialistische zorg vallen. Bij het dagelijks (permanent) gebruik in de thuissituatie gaat het om hulpmiddelenzorg; in het geval van tijdelijk inzet bij revalidatietraject kan het onderdeel zijn van de medisch-specialistische revalidatiezorg. Het exoskelet wordt dan gebruikt om looptraining te geven, bijvoorbeeld na een ongeluk of een beroerte.

Vervolgens is door het Zorginstituut onderzocht of het exoskelet aan de geldende pakketcriteria voldoet. Het Zorginstituut is van oordeel dat dit exoskelet (nog) niet voldoet aan het criterium «stand van de wetenschap en praktijk» omdat er nog onvoldoende bewijs is van de positieve effecten van het gebruik van een exoskelet. Op grond van de duiding van het Zorginstituut is het exoskelet op dit moment geen verzekerde zorg in de Zvw. Standpunten over het te verzekeren pakket behoren tot de wettelijke bevoegdheid van het Zorginstituut, hebben directe werking en behoeven geen wijziging van de regelgeving.

Het Zorginstituut heeft ook bekeken of het exoskelet een kandidaat voor Voorwaardelijke Toelating (VT) tot het basispakket kan zijn. Op dit moment is het daarvoor nog te vroeg omdat nog onduidelijk is wat het beoogd effect van het gebruik van het exoskelet in de thuissituatie zou moeten zijn. Daarnaast zijn er onvoldoende gegevens over de veiligheid en werkzaamheid. Het is mogelijk dat het lopende onderzoek naar de resultaten in de revalidatie setting hier meer duidelijkheid over kunnen geven.

Ik hoop dat het lopende onderzoek meer informatie hiervoor gaat opleveren.

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 1311 op 27 januari 2016

² <https://www.zorginstituutnederland.nl/publicaties/standpunten/2016/11/30/duiding-exoskelet>